

Sejarah & Perkembangan Pendidikan Tahfiz Al-Quran di Malaysia: Edisi II

SEJARAH DAN PERKEMBANGAN PENDIDIKAN TAHFIZ AL-QURAN DI MALAYSIA : EDISI II

© Hak Cipta Darul Quran JAKIM 2020.

Hak cipta terpelihara. Tiada bahagian daripada terbitan ini boleh diterbitkan semula, disimpan untuk pengeluaran atau ditukarkan ke dalam sebarang bentuk atau dengan sebarang alat juga pun, sama ada dengan cara gambar atau rakaman dan sebagainya tanpa kebenaran bertulis daripada pihak Darul Quran JAKIM.

Perpustakaan Negara Malaysia

Diterbitkan Oleh :
Darul Quran JAKIM
Jalan Hamzah, Ampang Pecah
44000 Kuala Kubu Baharu, Selangor
Tel : 03-6063 5333

ISBN
978-983-43708-5-5

JABATAN KEMAJUAN ISLAM MALAYSIA

SIDANG REDAKSI

PENAUNG

YBhg. Dato' Paimuzi bin Yahya
Ketua Pengarah JAKIM

PENASIHAT

YBhg. Haji Aziz bin Haji Mohamad
Timbalan Ketua Pengarah (Operasi), JAKIM

KETUA EDITOR

YBrs. Mohamad Kori Bin Jusoh
Pengarah Darul Quran, JAKIM

SIDANG EDITOR

Abdul Haleem Hapiz bin Salihin
*Timbalan Pengarah Cawangan Kualiti Pendidikan Tahfiz
Darul Quran, JAKIM*

Salahuddin bin Haji Ghazali
*Timbalan Pengarah Cawangan Akademik
Darul Quran, JAKIM*

Rosliza binti Abdul Latif
*Ketua Penolong Pengarah
Cawangan Kualiti Pendidikan Tahfiz
Darul Quran, JAKIM*

Dr. Mohd Zuhdi bin Ismail
*Penolong Pengarah Kanan Unit Penyelidikan dan Inovasi
Darul Quran, JAKIM*

Mohd Hussain Zakaria
Shamshuriza binti Abdullah
Omar bin Mukti
Mohd Nazir bin Kadir
Dr. Nik Md Saiful Azizi bin Nik Abdullah
Dr. Najmiah binti Omar
Dr. Norazman bin Alias
Muhammad Fairuz bin A. Adi
Muhammad Khaled bin Abdullah
Nur Atikah binti Abu Samah
Mohd Shafiq Fakrullah bin Mohd Khair
Ahmad Mukhlis bin Zainol
Kamar Shah bin Ismail
Muhamad al-Hafis bin Muhamad Hashim

Pembantu Penyelidik :

Mohd Syahrir Muhaimi bin Ismail
Ahmad Azrul bin Mohamad Tahir
Abdul Razak bin Mohd Zain
Nur Tasnim binti Md Radzi

Pembaca Prof :

Mohd Hanafi bin Yusof
Sitti Aisha binti Monib
Muhammad Fahmi bin Mohamad Soen

KANDUNGAN

Perkara	Muka Surat
Isi Kandungan	vii
Kata Aluan-Aluan Ketua Pengarah JAKIM	x
Sekapur Sireh Pengarah Darul Quran	xii
BAB 1 : SEJARAH PENGAJIAN TAFSIR DAN PENGAJIAN AL-QURAN DI MALAYSIA SERTA HUBUNGANNYA DENGAN SEJARAH PENDIDIKAN TAHFIZ	
Sejarah dan Perkembangan Pengajian Tafsir di Tanah Melayu	1
Sejarah dan Perkembangan Pengajian al-Quran	5
BAB 2 : SEJARAH DAN PERKEMBANGAN TAHFIZ AL-QURAN	
Pengajian Hafazan al-Quran di Tanah Melayu	7
Pendidikan Tahfiz Selepas Merdeka	10
Kelas Hafazan al-Quran Pertama Sebelum Merdeka	11
BAB 3 : SEJARAH DAN PERKEMBANGAN PENDIDIKAN TAHFIZ ARUS PERDANA PERINGKAT PERSEKUTUAN	
Sejarah Penubuhan Darul Quran	13
Perkembangan Program Pengajian	15
Kerjasama Institusi	22
Fasa-Fasa Perkembangan Darul Quran	23
Darul Quran Perintis Dinamik	30
Program Ulul Albab	36
Kurikulum TMUA	41
Kurikulum Bersepadu Tahfiz (KBT)	42
Model Ulul Albab (TMUA) KPM	53

**BAB 4 : SEJARAH DAN PERKEMBANGAN
PENDIDIKAN TAHFIZ AL-QURAN
NEGERI-NEGERI DI MALAYSIA**

Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Kelantan	58
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Terengganu	75
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Pahang	82
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Kedah	101
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Pulau Pinang	102
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Perak	110
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Perlis	131
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Melaka	134
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Johor	137
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Negeri Sembilan	144
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Selangor	153
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Kuala Lumpur	164
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Sabah	166
Sejarah dan Perkembangan Pendidikan Tahfiz di Sarawak	189

BAB 5 : TOKOH-TOKOH HUFFAZ DI MALAYSIA

Syeikh Abdullah al-Sanquri	199
Haji Mat Lintar	202
Tuan Guru Haji Jaafar bin Lebai Arshad	207
Tuan Haji Hassan bin Ismail	210
Dato' Haji Mohd. Nor bin Ibrahim	212
Ustaz Shahrin bin Haji Imran	215
Datuk Haji Asmali bin Bachi	216
Datuk Haji Ghafar bin Rijim	217
Tuan Guru Haji Abdullah bin Daud	218
Mohamad Muhsin bin Ahmad	223

Datuk Abu Hasan bin Din	226
Tan Sri Dato' Syaikh Haji Ismail bin Haji Muhammad	228
Dato' Haji Sallehudin bin Omar	230
Ustaz Zainal Abidin bin Ahmad	233
Dato' Abdullah bin Abdul Rahman	234
Haji Hamzah bin Haji Jaafar	236
Datuk Haji Mokhtar bin Rapuk	238
PENUTUP	239

DARUL QURAN

Jabatan Kemajuan Islam Malaysia
Jalan Hamzah, Ampang Pecah
44000 Kuala Kubu Bharu
Selangor Darul Ehsan

ISBN 978-983-43708-5-5

9789834370855

www.darulquran.gov.my
Tel: 603-60645333 • Faks: 603-60645497

